

KÖY KANUNU¹

Kanun Numarası	: 442
Kabul Tarihi	: 18/3/1924
Yayımlandığı Resmî Gazete	: Tarih: 7/4/1924 Sayı: 68
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 3 Cilt: 5 Sayfa: 336

BİRİNCİ FASIL

Madde 1 – Nüfusu iki binden aşağı yurtlara (köy) ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara (kasaba) ve yirmi binden çok nüfusu olanlara (şehir) denir. Nüfusu iki binden aşağı olsa dahi belediye teşkilatı mevcut olan nahiye, kaza ve vilayet merkezleri kasaba itibar olunur. Ve Belediye Kanununa tabidir.

Madde 2 – Cami, mektep, otlak, yaylak, baltalık gibi orta malları bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanlar bağ ve bahçe ve tarlalarıyla birlikte bir köy teşkil ederler.

Madde 3 – Bu kanunun hükmü başlar başlamaz her köyün sınırı ihtiyar meclisi tarafından bir kağıda yazılır. Sınır için komşu köyler ile aralarında uzlaşamadıkları yerler varsa bu da gösterilir ve yazılan sınır kağıdı ihtiyar meclisince mühürlenerek nahiye müdürüne gönderilir. Nahiye müdürü de bu sınır kağıdını kaza veya vilayete gönderir. Oralarda idare meclisince sınır kağıdı tetkik ve tasdik olunduktan sonra tasdikli bir örneği tekrar köy ihtiyar meclisine verilmek üzere nahiye müdürüne yollandığı gibi asıl sınır kağıdı da tasdikli olarak tapu idaresine verilir. İki köy arasında uzlaşamıyan sınırlar için idare meclisleri tahkikat ve tetkikat yaparak sınırı beşinci maddeye göre çizip her iki köye de tasdikli birer örneğini gönderir ve bu katidir. Kazadaki bütün köylerin tasdikli sınır kağıtları tapuca bir deftere yazılıp defterin altı idare meclisine tasdik ettirilir. Ayrıca bu tasdikli defterin bir sureti de tapuca çıkarılıp idare meclisinde saklanmak üzere verilir. Köy sınırlarına ait işlerde Devlet daireleri ve mahkemelerce bu tasdikli defterler esastır.

Madde 4 – Bir köyün sınırı aşağıda tarif edildiği şekilde çizilir.

1 - Eskiden beri bir köyün sayılan bütün tarla, bağ, bahçe, çayır, zeytinlik palamutluk, baltalık ve ortaklar sınır içinde kalmalı.

¹ Bu Kanunun; 31/8/1956 tarih ve 6830 sayılı mülga İstimlak Kanununa aykırı hükümleri, mezkûr kanunun 35. maddesi ile; 29/8/1977 tarih ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununa aykırı hükümleri de anılan Kanunun 7. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

2 - Dağlık ve ormanlık havalide ötede beride dağınık olan evler, tarlalar, meralar parça parça en yakın köye bağlı sayılmakla beraber bunlar sınır haricinde bırakılmalı yalnız her birinin adı sınır kağıdının altında yazılmalı.

3 - Sınır mümkün olduğu kadar kolay anlaşılacak surette dereler, tepeler, yollar veya diğer değişmiyen işaretli yerlerden geçmeli ve bu dere, tepe ve yolların veya işaretli yerlerin köylüce adları ne ise behemehal sınırdaki sırasıyla yazılmalı.

4 - Eğer bir köyün sınırını derelerden, tepelerden, yollardan veya diğer değişmiyen işaretli yerlerden geçirmek kabil olmazsa o halde sınır mümkün olduğu kadar düz yapılmalı ve büyük taşlar dikilerek sınır gösterilmeli.

5 - Bir köy ahalisinden bazı kimselerin başka bir köy arazisi içinde kalan dağınık tarla, bağ, bahçe gibi yerleri sahibinin bulunduğu köyün sınırında değil öteki köyün sınırında gösterilmeli.

6 - Bir köyün sınırı mutlaka diğer köyün sınırıyla birleşmek lazım gelmez. İki köyün sınırları arasında eskidenberi hiçbir köyün malı sayılmıyan boş arazi, dağlar, ormanlar, yaylaklar varsa bunlar gene sınırın dışında bırakılmalı.

7 - Bir köyün malı olan yaylaların o köy ihtiyar meclisi tarafından ayrıca sınırı çizilmekle beraber bu sınır kağıdı asıl köyün sınır kağıdı ile birleştirilmeli.

Madde 5 – İki köy arasında nizalı sınırların çizilmesi için Hükümetin emriyle iki köy heyeti ihtiyariyesi bir araya toplanarak işin kendi aralarında düzeltilmesi için çalışılır. Gene uzlaşamadıkları halde idare meclisi tetkikat ve tahkikat yaparak altı ay içinde doğrudan doğruya sınırı çizer ve bu kati olur. Beş sene müddetle değiştirilemez.

Bir köy sınırı; bu kanun mucibince çizildikten beş sene sonra hasıl olacak lüzum ve ihtiyaç üzerine ihtiyar meclisi sınırın büyütülüp küçültülmesi için müracaatta bulunabilir. Şayet bu sınırın büyütülmesi veya küçültülmesi başka bir köye dokunmuyorsa vilayet veya kaza idare meclisleri kararıyla sınır tashih olunur ve tasdikli deftere yazılır.

Sınırın büyütülmesi veya küçültülmesi başka bir köye dokunuyorsa bu maddenin birinci fıkrasına göre mesele halledilir.

Madde 6 – (Değişik: 25/2/1998 - 4342/34 md.) Birkaç köy arasında müşterek olan sıvat, sulak, pınar ve baltalık gibi yerler eğer bir köy sınırı içinde kalıyorsa o köyün malı olmakla beraber diğer köyler de eskisi gibi istifade ederler.

Bu gibi müşterek yerler bir köy sınırı içinde kalmıyorsa buralardan istifade eden köylerin müştereken malı olup her köyün sınır kağıdında bu hakları yazılır ve müştereken koruyup eskisi gibi istifade ederler.

Madde 7 – Köy bir yerden bir yere götürülebilen veya götürülemiyen mallara sahip olan ve işbu kanun ile kendisine verilen işleri yapan başlı başına bir varlıktır. Buna (şahsı manevi) denir.

Madde 8 – Köyün orta malı kanun karşısında Devlet malı gibi korunur. Bu türlü mallara el uzatanlar Devlet malına el uzatanlar gibi ceza görürler.

Madde 9 – İşbu kanun ile köye verilen işleri görmek (Köy muhtarının) ve (İhtiyar meclisinin) vazifesidir.

Madde 10 – Muhtar, köyün başıdır. İşbu kanuna göre köy işlerinde söz söylemek, emir vermek ve emrini yaptırmak muhtarın hakkıdır.

Muhtar Devletin memurudur. Devlet işlerinde vazifesini (36) ncı maddeye göre yapar.

Madde 11 – Köy muhtarının ve yapacağı işte köy muhtariyle birlik olanlara köy işlerinde fenalıkları anlaşırsa Devlet memuru gibi muhakeme edilirler ve ceza görürler.

İKİNCİ FASIL

Köy işleri

Madde 12 – Köye ait işler ikiye ayrılır:

- 1 - Mecburi olan işler;
- 2 - Köylünün isteğine bağlı olan işler.

Köylü mecburi olan işleri görmezse ceza görür. İsteğine bağlı olan işlerde ceza yoktur. Ancak köylünün isteğine bağlı bu gibi işlerde köy derneğinin yarısından çoğu hükmederler ve vilayete bağlı olan yerlerde vali ve kazaya bağlı olan köylerde kaymakamın rızasını alırlarsa o iş bütün köylü için mecburi olur. Ve yapmayan ceza görür.

Madde 13 – Köylünün mecburi işleri şunlardır:

- 1 - Sıtma, sivrisinek tarafından aşılandığı ve sivrisinek de su birikintilerinde barındığı ve ürediği için her şeyden evvel köy sınırı dahilindeki su birikintilerini kurutmak;
- 2 - Köye kapalı yoldan içilecek su getirmek ve çeşme yapmak, köyün içtiği su kapalı geliyorsa yolunda delik deşik bırakmamak ve mezarlıktan veya süprüntülük ve gübrelikten geçiyorsa yolunu değiştirmek;
- 3 - Köylerdeki kuyu ağızlarına bir arşın yüksekliğinde bilezik ve etrafını iki metre eninde harçlı döşeme ile çevirmek;
- 4 - Evlerde odalarla ahırları bir duvarla birbirinden ayırmak;
- 5 - Köyün her evinde üstü kapalı ve kuyulu veya lağımlı bir hela yapmak ve köyün münasip bir yerinde herkes için kuyusu kapalı veya lağımlı bir (hela) yapmak;
- 6 - Evlerden dökülecek pis suların kuyu, çeşme, pınar sularına karışmıyarak ayrıca akıp gitmesi için üstü kapalı akıntı yapmak;

7 - Köyde evlerin etrafını ve köyün sokaklarını temiz tutmak, her ev kendi önünü süpürmek;

8 - Çeşme, kuyu ve pınar başlarında gübre, süprüntü bulundurmıyıp daima temiz tutmak, ve fazla sular etrafa yayılarak bataklık yapmaması için akıntı yapmak;

9 - Köyün süprüntü ve gübreliğini köyden uzakça yol üstü olmıyan sapa ve rüzgaraltı yerlerde yapmak ve herkese o gübrelikten ayrı yerler gösterilmek;

10 - Her köyün bir başından öbür başına kadar çaprazlama iki yol yapmak (bu yollar köy meydanından geçecektir.)

11 - Köyün büyüklüğüne göre orta yerinde ve mümkün olamazsa kenarında bir meydan açmak;

12 - Köy meydanının bir tarafında ihtiyar meclisinin toplanıp köyün işlerini görüşmeleri için bir köy odası yapmak;

13 - Köy, yol üzerinde uğrak ve konuk ise köy odası yanında ocaklı ve ahırlı bir konuk odası yapmak;

14 - Köyde bir mescit yapmak (yeniden yapılacak ise köy meydanının bir tarafına yapılacaktır.);

15 - Köyde maarif idarelerinin vereceği örneğe göre bir mektep yapmak (yeniden yapılacak ise köyün en havadar bir tarafına yapılacak ve mektebin herhalde bir bahçesi bulunacaktır.);

16 - Köy yollarının ve meydanının etrafına ve köyün içinde ve etrafındaki su kenarlarına ve mezarlıklara ve mezarlık ile köy arasına ağaç dikmek. (Köylü her sene adam başına en az bir ağaç dikecek ve bu ağaç tamamen tutup yeşilleninceye kadar ağaca bakacak va yeni dikilmişlere hayvanların sürünerek ve kemirerek zarar vermesinin önünü almak için etrafına çalı çırpı sarıp muhkemce bağliyacaktır.);

17 - Köy korusunu muhafaza etmek;

18 - Köyden Hükümet merkezine veya komşu köylere giden yolların kendi sınırı içindeki kısmını yapmak ve onarmak ve yollar üzerindeki küçük hendek ve derelerin üstlerine köprü yapmak ve yol üzerinden gelip gitmeğe zorluk verecek şeyleri kırmak, kaldırmak. (Bir yol üzerindeki işlerin köyden köy sınırının bittiği yere kadar olanı o köyündür.);

19 - Köy halkından askerde bulunanların ve bakacağı olmıyan öksüzlerin tarlalarını, bağ ve bahçelerini (imece) yoliyle sürüp ekmek, harmanlarını kaldırmak;

20 - Köy namına nalbant, bakkal, arabacı dükkanları yaptırmak;

21 - Köye ortaklama korucu, sığırtmaç, danacı ve çoban tutmak;

22 - Köyde insanlarda salgın ve bulaşık bir hastalık çıkarsa veya firengili adam görülürse o gün bir adam yolliyerek Hükümete haber vermek. (Bu haber üzerine kazadan memur gelinciye kadar hastanın yanına bakacaklardan başkalarını sokmamak lazımdır.);

23 - Köy hayvanlarında salgın ve bulaşık bir hastalık görülürse o gün bir adam yolliyerek Hükümete haber vermek; bu haber üzerine kazadan bir memur gelinciye kadar

hasta olan hayvanı diğerlerinden ayırmak ve hasta hayvan ile beraber bulunmuş olan hayvanları köyün hasta olmıyan hayvanları ile karıştırmamak;

24 - Köyde su basması olursa birleşerek selin yolunu değiştirmek;

25 - Ekine, mahsule, yemişli, yemişsiz ağaçlara, bağlara, bahçelere zarar veren kuşları, böcekleri, tırtılları öldürmek. (Bunun için hangi türlü kuşların ve böceklerin hangi zamanlarda ve nasıl öldürülmesi lazım geldiği Hükümetten sorulacak ve nasıl öğretilirse öyle yapılacaktır.);

26 - Köy halkının ekilmiş ve dikilmiş mahsullerini, ağaçlarını her türlü zarar ve ziyandan muhafaza etmek;

27 - Mecbur olmadıkça yol üzerine halkın kolaylıkla gelip geçmesine dokunacak şeyler koymamak;

28 - Birdenbire yıkılarak altında adam ve hayvanat kalacak derecede çürümüş veya eğilmiş duvar veya damları bir sakatlık çıkarmaması için yıktırmak veya tamir ettirmek;

29 - **(Değişik: 2/12/1925 - 684/1. md.)** (Köy içinde bila zaruretin hayvan koşturmamak).

30 - Muhafazasına mecbur oldukları yırtıcı ve azgın hayvanları başı boş salıvermemek;

31 - Devlet parasını kıymetinden aşağı aldırtmamak;

32 - Bir adamın suda veya başka suretle başına bir felaket gelince onu kurtarmak elinde iken yardım etmek;

33 - Köyde çürümüş ve kokmuş meyva vesair sıhhate muzır şeyler köyden dışarıya götürülür ve gömülür;

34 - Bir hayvana götüremiyecek kadar yük yüklettirmemek;

35 - Yaylımlara başlı başına hayvan salmamak ve ortaklama çayırıları biçmemek;

36 - Bir yeri kazarak başkalarının hayvan ve davarlarının düşüp ölmesine ve sakatlanmasına sebep olmasına meydan vermemek;

37 - İhtiyar meclisleri tarafından şahitlik için çağrılınca herhalde gelmek ve eğer gelmiyecek kadar mazereti varsa bildirmek.

Madde 14 – Yapılması köylünün isteğine bağlı olan şeyler şunlardır:

1 - Köyün evlerinde ahırları odalardan ayrı bir yere yapmak;

2 - Ev, ahır, hela duvarlarının iç ve dışları senede bir defa badanalanmak;

3 - Her köyün bir başından öbür başına kadar olan yolları taş kaldırma ile döşemek;

4 - Köy mezarlığının köyden ve caddeden uzak bir yerde, suların geldiği tarafta değil, akıp gittiği tarafta olmasına çalışmak ve etrafını duvarla çevirerek içersine hayvan girmesinin önünü almak ve mezarlığa gübre süprüntü dökmemek, herkes mezarlarına iyi bakmak;

5 - Köyde bir çamaşırlık yapmak;

6 - Köyde bir hamam yapmak;

7 - Pazar ve çarşı yerleri yapmak;

- 8 - Köyün sınırı içinde münasip yerlerde ve tepelerde orman yetiştirmek;
- 9 - Köyü, kasaba ve komşu köylere bitiştiren yolların iki kenarına ağaç dikmek ve köy sınırı içindeki yabani ağaçları aşılama;
- 10 - Köyde ekilip biçilen ve toplanan mahsulatın veya yapılan eşyanın değeriyle satılabilmesi için köy namına alıcı adam aramak;
- 11 - Köy tarla ve bahçelerini sulamak için bütün köye ortaklama ark yapmak;
- 12 - Köye ortaklama her türlü ziraat, pulluk, orak, harman makineleri almak;
- 13 - Köyde peynir ve yağ yapmak için makine almak;
- 14 - Köye ortaklama değirmen yapmak veya getirtmek;
- 15 - Köylülerin giydiği esvapları köyde dokutmağa çalışmak;
- 16 - Köylüden berber yetiştirmek;
- 17 - Köylüden ayakkabıcı yetiştirmek;
- 18 - Köylüden nalbant, demirci, arabacı, kalaycı yetiştirmek;
- 19 - Ekinden çok gelir almak için yapma gübre getirtmek;
- 20 - Köylünün bilgisini artıracak kitap getirtmek;
- 21 - Yemeklik ve para ile köy fıkaraasına ve öksüzlere yardım etmek, kimsesiz çocukları sünnet ettirmek ve kızları evlendirmek için yardım etmek ve fukara cenazelerinin kefen vesairesinin tedarikine çalışmak;
- 22 - Kazaen yanan veya yıkılan fukara evlerini bütün köy yardımı ile yapmak;
- 23 - Bütün köy için bankadan para kaldırmak ve tarla, bahçe, çift ve tohum almak isteyenlere vermek ve bu paranın her sene borçlarını toplıyarak bankaya yatırmak;
- 24 - Köyde güreş, cirit, nişan talimleri gibi köy oyunlarını yaptırmak;
- 25 - Kağnıları dört veya iki tekerlekli arabaya çevirmek ve köy parasiyle araba yapacak ve onaracak bir tezgah açıtırıp köy namına idare etmek;
- 26 - Her köyde köy sandığından bir ambar yaptıırıp bunun bir bölmesine harman zamanında herkesten köy namına mahsullerine göre birer miktar zahire ödünç alınarak konulmak ve bu zahireyi muhtaç köylülere gene köy namına yemeklik veya tohumluk olarak ödünç vermek ve her sene ambarda artan zahireyi yeni mahsul ile değıştirmek;
- 27 - Her sene köy namına bir veya daha ziyade tarla ektirerek mahsulünü imece yoliyle biçip elde ettikten ve gelecek sene için tohumu ayırdıktan sonra artanını satarak parasını köy sandığına yatırmak;
- 28 - Köy namına iyi cinsten boğa, aygır, teke, koç satın almak;
- 29 - Köy korusu olmıyan yerlerde koru yetiştirmek;
- 30 - Köyde sağlık işlerine bakmak üzere bir sağlık korucusu bulundurmak, yok ise vilayet veya kaza merkezinde açılacak sağlık derslerine adam göndererek yetiştirmek suretiyle köyde istihdam etmek;
- 31 - Hükümet tarafından sağlık işlerinde kullanılmak üzere verilecek ilaçları korumak.
- 32 - (Ek: 12/2/1954 - 6250/1. md.) Köye elektrik tesisatı vücuda getirmek.

ÜÇÜNCÜ FASIL

İmece ve köy parası

Madde 15 – Köy işlerinin bir çoğu bütün köylü birleşerek imece ile yapılır.

Madde 16 – (Değişik: 5/7/1939 - 3664/1 md.)

Köy gelirleri, köy işlerini gören köyün aylıklı adamlarının aylık ve yıllıklarıyla köy sınırları içinde yapılacak mecburi köy işlerine yetmezse:

En yüksek haddi yirmi lirayı aşmamak üzere herkesin hal ve vaktine göre köy ihtiyar meclisi kararıyla köyde oturanlara ve köyde maddi alakası bulunanlara salma salınır.²

Madde 17 – Köy parası şunlardır:

- 1 - İhtiyar meclisi tarafından köylüye salınacak para;
- 2 - İşbu kanuna göre alınacak ceza paraları;
- 3 - Köy namına yazılı emlak ve arazi geliri;
- 4 - Yoliyle vakfedilen arazi ve emlak geliri;
- 5 - Avarrız gelirleri (ağaç, arazi, emlak, para);
- 6 - Hediye ve bağışlanmış paralar ve mallar, (ianat ve teberruat);
- 7 - Köy namına ekilen tarla geliri;
- 8 - Köy tezgah ve ambar ve dükkanları geliri;
- 9 - Mühürlenecek ilmühaberlerden alınacak para, (bu para ihtiyar meclisince yapılıp kaymakam veya vali tarafından tasdik olunan cetvele göre alınır);
- 10 - Köy sınırı içindeki taş, kireç, tuğla, kiremit, çorak, kil gibi ocaklardan alınacak para (nısıf kutru elliden yüz metreye kadar olanlardan);
- 11 - Çay ve nehirler üzerindeki kayık ve sallardan alınacak para, (senenin altı ayı işliyenlere mahsustur. Bundan fazla işliyenler vilayet idarelerininindir);
- 12 - Köy sınırı içindeki otlaklardan ve meralardan fazlasının kira paraları;
- 13 - Köyde satılmak için kesilen hayvanlardan alınacak para, (zephiye resmi);
- 14 - Köy sınırı içinde satılan hayvanlardan alınacak ihtisap resmi;
- 15 - Köy sınırı içinde sahipsiz ağaçların ve yemişlerin geliri;
- 16 - Köy sınırı içindeki kaplıcalar, maden suları, (şimdiye kadar belediye, idarei hususiye, maliye, evkaf ve eşhas tarafından yoliyle elde edilenler hariç);
- 17 - Geliri yetişmiyen köylerde muhtar, imam, katip, korucu, sığırtmaç, danacı gibi köy adamlarının aylıkları veya senelikleri için salınacak para veya mahsuller.³

Madde 18 – Köy namına harcanacak para iki türlüdür. Biri köylünün isteğine bağlı olmiyan, diğeri köylünün isteğine bağlı olandır.

² Bu madde ile ilgili olarak 1,2,3,4 ve 5 inci Ek maddelere bakınız.

³ Bu bendin uygulanmasında Ek 1 - 5 inci maddelere bakınız.

Madde 19 – (Değişik: 2/6/1934 - 2491/2 md.)

Köylünün isteğine bağlı olmıyarak harcanacak paralar şunlardır :

- 1 - Köy muhtarının köy derneğince kesilen aylık veya seneliği,⁴
- 2 - Varsa katip aylığı,
- 3 - Köy namına yazılı veya vakıf emlak ve arazinin vergi ve başka masrafı,
- 4 - Köyün mecburi işlerine lazım olacak paralar,
- 5 - 12 nci madde mucibince isteğe bağlı iken mecburi yapılan işlere lazım olacak paralar,
- 6 - Köy işine bakacak adamların aylığı.

DÖRDÜNCÜ FASIL

Köy Muhtarının ve ihtiyar meclisi azalarının seçilme yolu

Madde 20 – (Değişik: 26/10/1933 - 2329/1 md.)

Her köyde bir köy derneği, bir köy muhtarı, bir de ihtiyar meclisi bulunur. Köyde 24 üncü maddeye göre köy muhtarını ve ihtiyar meclisi azalarını seçmeğe hakkı olan kadın ve erkek köylülerin toplanmasına köy derneği derler. Köy muhtarı ve ihtiyar meclisi azaları doğrudan doğruya köy derneği tarafından ve köylü kadın ve erkekler arasından seçilir. Köy muhtarı ihtiyar meclisinin başıdır.

Madde 21 – (Mülga: 18/7/1963 - 286/3 md.)

Madde 22 – (Mülga: 18/1/1984 - 2972/37 md.)

Madde 23 – Köyün imamı ile muallimi veya başmuallimi ihtiyar meclisinin her zaman azasıdır.

Madde 24 – (Mülga: 18/7/1963 - 286/3 md.)

Madde 25 – (Mülga: 18/1/1984 - 2972/37 md.)

Madde 26 – 27 - (Mülga: 17/7/1950 - 5672/3 md.)

Madde 28 – (Mülga: 18/7/1963 - 286/3 md.)

Madde 29 – (Mülga: 17/7/1950 - 5672/3 md.)

⁴ 29/8/1977 tarih ve 2108 sayılı Kanunun 1 inci maddesine bakınız.

Madde 30 – (Değişik: 26/10/1983 - 2329/2 md.)

Karı, koca, ana, baba, kız, oğul, gelin, güvey ve kardeşlerin ihtiyar meclisinde aza olarak bir arada bulunmaları yasaktır. Bunların seçilmiş olduğu görülür ise içlerinden en çok sayı kazanmış olan kadın veya erkek azalıkta bırakılır. Sayıları beraber olur ise evli olan, ikisi de evli ise yaşı büyük olan, yaşları da beraber ise çocuğu çok olan tercih olunur. Çocuk adedi de beraber olur ise kur'a çekilerek kur'ada adı önce çıkan azalığa alınır.

Madde 31 – 32 - (Mülga: 7/7/1950 - 5672/3 md.)

Madde 33 – (Değişik: 18/7/1963 - 286/2 md.)

a) Köy muhtarlığına ve ihtiyar meclisi üyeliğine seçildikten sonra:

1. Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olanlar,
2. İzinsiz olarak yabancı Devlet resmi hizmetlerinde bulunanlar,
3. Ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giyenler,
4. Taksirli suçlar hariç olmak üzere 5 yıldan fazla hapis cezasıyla kesin olarak hüküm giyenler,
5. Zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlardan biri ile kesin olarak hüküm giymiş olanlar,
6. Devletin, katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin, köylerin, İktisadi Devlet Teşekküllerinin veya bunlara bağlı daire ve müesseselerle ortaklarının ve imtiyazlı şirketlerin memur ve müstahdemi olanlar,
7. Cumhuriyet Senatosu üyesi, milletvekili, il genel meclisi üyesi, belediye meclisi üyesi, belediye başkanı olanlar,
8. Köy içlerinin mütaahhidi, bu işlerle ilgili kimselerin kefil veya ortağı olanlar ve bu cihetlerden köye borçlu bulunanlar,

Muhtar ve ihtiyar meclisi üyeliğinden, il veya ilçe idare kurulunca çıkarılırlar.

b) Köy tüzel kişiliği ile davacı ve davalı olan muhtar ve ihtiyar meclisi üyeleri bu davalarda köy tüzel kişiliğini temsil edemezler. Yetkili temsilciyi köy derneği seçer.

BEŞİNCİ FASIL
Muhtarın göreceği işler

Madde 34 – Köyün sınırı içinde köylüye ait işleri yapmak ve yaptırmak muhtarla onun başında bulunduğu ihtiyar meclisinin vazifesidir.

Madde 35 – Muhtarın göreceği işler ikiye ayrılır:

- 1 - Devlet işleri;
- 2 - Köy işleri.

Madde 36 – Muhtarın göreceği Devlet işleri şunlardır:

1 - Hükümet tarafından bildirilecek kanunları, nizamları köy içinde ilan etmek ve halka anlatmak ve kanunlar, nizamlar, talimatlar, emirler ile kendisine verilecek işleri görmek;

2 - Köyün sınırı içinde dirlik ve düzenliği korumak (asayiş korumak);

3 - Salgın ve bulaşık hastalıkları günü gününe Hükümete haber vermek;

4 - Hekim olmıyanların ve üfürükçülerin hastalara ilaç yapmasını menetmek ve Hükümete haber vermek;

5 - Köylünün çiçek ve bulaşık hastalıklar aşısı ile aşılınıp hastalıktan kurtulmasına çalışmak;

6 - Köye gelip gidenlerin niçin gelip gitmekte olduklarını anlamak ve bunlar içinde şüpheli adamlar veyahut ecnebler görülürse hemen yakın karakola haber vermek;

7 - Her ay içinde köyde doğan, ölen, nikahlanan ve boşananların defterini yapıp ertesi ayın onuncu gününden evvel nüfus memuruna vermek ve köyün nüfus defterini birlikte götürerek vukuatı yürütmek;

8 - Vergi toplamak için gelen tahsildarlara yol göstermek, yardım etmek ve tahsildarların yolsuzluğunu görürse Hükümete haber vermek.

9 - Asker toplamak ve bakaya ve kaçakları Hükümete haber vermek;

10 - Köy civarında eşkıya görürse Hükümete haber vermek ve elinden gelirse tutturmak;

11 - Köylünün ırzına ve canına ve malına el uzatan ve Hükümet kanunlarını dinlemiyen kimseleri köy korucuları ve gönüllü korucularla yakalattırarak Hükümete göndermek;

12 - Köy sınırı içinde yangın ve sel olursa köylüleri toplayıp söndürmeğe ve çevirmeğe çalışmak, (orman yangınlarında sınırdan dışarı olsa dahi yardıma mecburdurlar.);

13 - Mahkemelerden gönderilen celpname ve her türlü tezkere ve hükümleri lazım gelenlere bildirerek istenilen işleri yapmak ve mahkeme mubaşirine ve jandarmaya vazifesinde kolaylık göstermek;

14 - İhzar ve tevkif müzekkereleri (bazı adamların kanun namına tutulmasını emreden mahkeme kağıdı) gösterildikte aranılan kimseleri kağıdı getirenlere tutturmak;

15 - Zarar görenlerin şikayeti ve bilip işidenlerin haber vermesi üzerine sorup araştırmak;

16 - Bu kanunda ismi geçen davaları ihtiyar meclisine söyleyip hükmünü almak.

Madde 37 – Muhtarın göreceği köy işleri şunlardır:

1 - 13 üncü maddede sayılan işleri ihtiyar meclisi ile görüşerek yapmak ve yaptırmak;

2 - 14 üncü maddede sayılan işlerin yapılabilmesi için köylülere öğüt vermek;

3 - İhtiyar meclisi ile görüştükten sonra köylüyü işe çağırmak;

- 4 - İhtiyar meclisi kararı ile köy işlerine harcanacak parayı toplamak;
- 5 - Köy işlerine harcanacak parayı topladıktan sonra harcamak için emir vermek;
- 6 - Bir ay içinde nerelere ve ne kadar para harcamış ise gelecek ay başında hesabatını ihtiyar meclisine vermek;
- 7 - Köy işlerinde hem davacı, hem hasım olarak mahkemede bulunmak ve isterse mahkemeye diğer birini yerine (vekil) göndermektedir.

Madde 38 – Köy muhtarına köy işlerini gördükleri zaman karşı gelen ve kötü söyliylenler Devlet memuruna karşı koyanlar gibi ceza görürler.

Madde 39 – Muhtar yazılarını köy katibine yazdırır. Köyde katip bulunmazsa bu işi köyün muallimine ve yoksa imamına yaptırır.

Madde 40 – Köy muhtarının köylü faydasına olmıyan kararlarını kaymakam bozabilir. Fakat, onun yerine kaymakam kendiliğinden karar veremez. Karar, gene köylü tarafından verilir.

Madde 41 – (Değişik: 18/7/1963 - 286/2 md.)

İl merkezine bağlı köylerde vali, ilçelere bağlı köylerde kaymakamlar, muhtarın köy işlerini ve kanunlarla verilen diğer görevlerini yapmadığını görürlerse muhtara yazılı ihtarda bulunurlar. Buna rağmen iş görmiyen muhtar, yetkili idare kurulu kararıyle görevinden uzaklaştırılır.

İhtiyar meclisinin göreceği işler

Madde 42 – İhtiyar meclisi en az haftada bir defa toplanıp konuşur. İhtiyar meclisini muhtar toplanmağa çağırır. İhtiyar meclisi köy muhtarının çağırmadığı ve meclisin toplanma günü olmadığı vakitlerde dahi köy muhtarına haber vererek kendi isteği ile toplanabilir.

Madde 43 – İhtiyar meclisi köy işlerini en ziyade lazım olandan başlayarak bir sıraya koyar ve biri yapılp bittikten sonra sırasıyle hepsini köylüye gördürmeğe çalışır. Evvel yapılması lazım gelen sağlık, yol, mektep işlerinin geri bırakıldığı haber alınır veya şikayet edilirse köyün bağlı olduğu kaymakam veya vali tarafından gösterilen yolda yapılır.

Madde 44 – İhtiyar meclisinin göreceği işler şunlardır:

1 - İhtiyar meclisi köylüye ait işleri konuşur ve hangi işleri köylü tarafından kendileri çalışarak doğrudan doğruya ve hangi işlerin para ile veya ırgat ile görülebileceğine karar verir. "Köy işlerinden köy ahalisinin imece ile çalışarak yapacakları işi, köylünün çift ve çubuğu ile uğraşmadıkları boş zamanlara bırakır."

2 - (Değişik: 12/2/1954 - 6250/2 md.) İhtiyar Meclisi bu Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerinde yazılı mecburi ve ihtiyari işleri yapmak için lüzumu halinde köy sınırı içindeki gayrimenkulleri değer pahasıyla satın alır. Mal sahibi razı olmazsa köyün bağlı bulunduğu kaza veya vilayet idare heyeti işi gözden geçirir. İdare heyetinin kararına söz yoktur.

3 - Tarlası olmıyan veya yetişmiyen köylüye köyün sınırı içinden boz haliden bir parça ayırıp vermek ve tasarrufu malsandığına veya sair dairelere geçmiş olan araziye köy namına satın alıp arazisi olmıyanlara vermek ve bedelini taksitle köy sandığına ödetmek mecburidir.

4 - İhtiyar meclisi köylünün kaçar gün çalışacağını kestirir.

5 - Köy işi için beher köylüye haline göre salınacak paranın ne olacağını keser.

Madde 45 – Paranın harcanmasında hiçbir fenalık olmamasına ve faydasız yere para verilmemesine köy muhtarı ve ihtiyar meclisi azaları göz kulak olurlar ve paranın harcanmasında fenalık ve yolsuzluk olduğu Hükümetçe anlaşılırsa kaza idare meclisinin hükmü ile Tahsili Emval Kanununa göre köy muhtarı ve ihtiyar meclisi azasının malları satılarak köylünün parası ödenir.

Madde 46 – (Değişik: 7/7/1950 - 5672/2 md.)

Mecburi işleri gördürmiyen ve toplanması isteğe bağlı olmayan paraları toplamayan ve toplattırmayan köy muhtarı ve ihtiyar meclisi üyelerine köyün bağlı bulunduğu idare kurulunca 10 liradan 50 liraya kadar para cezası hükmolunur. Bu ceza Maliyece Tahsili Emval Kanununa tevfikân tahsil ve köy sandığına teslim olunur.

İki ve daha ziyade köylere düşen işler

Madde 47 – İki ve daha ziyade köyler arasındaki işler için o köylerin muhtar ve ihtiyar meclisleri kendi aralarında kararlaştıracakları bir köyde toplanarak konuşurlar ve ne türlü yapılacağını ve her köyün o işte ne türlü yardım edeceğini kararlaştırırlar ve ondan sonra Hükümete haber vererek alacakları izne göre işe başlarlar.

Madde 48 – İki veya daha ziyade köylere düşen işler için köylerin ihtiyar meclisleri kendi aralarında anlaşamazlarsa bunlardan bir tarafın dilemesi üzerine köyün bağlı olduğu Hükümet reisi işe karışır ve o köylerin ihtiyar meclislerini toplayarak işi bitirir.

ALTINCI FASIL

İhtiyar meclislerinin göreceği davalar

Madde 49 – 52 – (Mülga: 18/7/1963 - 286/3 md.)

Madde 53 – İhtiyar meclisleri köylünün iki tarafın uzlaşmasıyla bitirilebilen her türlü işlerini görürler. (Sulh).

Madde 54 – 55 – (Mülga: 2/7/1941 - 4081/36 md.)

Madde 56 – 13 üncü maddede yazılan mecburi işleri yapmıyan köylüden ihtiyar meclisinin kararıyla haline göre bir kuruştan yüz kuruşa kadar ceza alınır. Ceza parasını vermiyenler hakkında (66) ncı maddeye göre muamele yapılır. Cezaya mahkûm olan adam o işten gene kaçarsa evvelki ceza iki kat olarak alınır.

İhtiyar meclisince salınan parayı ödemiyenlerden iki katı (66) ncı maddeye göre tahsil olunur.

YEDİNCİ FASIL

Davaların nasıl görüleceği

Madde 57 – 65 – (Mülga: 18/7/1963-286/3 md.)

Madde 66 – Köyce salının parayı ve ihtiyar meclisince hükmedilen paraları vermiyenlere yirmi bir gün zarfında borcunu vermesi için köy muhtarı tarafından haber gönderilir. Yirmi bir günün sonunda borçlu gene borcunu vermezse ihtiyar meclisinin mazbatasını Hükûmete gönderilir. Vali veya kaymakam veya nahiye müdürü aşağıdaki usule göre parayı tahsil ve köy sandığına veya ihtiyar meclisi vasıtasıyla alacaklılara teslim eder. Şöyle ki:

1 - Borçlu veya cezalıya lazım olandan gayrı ev eşyası satılmak suretiyle alınır. Fazla eşyası bulunamazsa veyahut alınan eşya borcu ödeyemezse bir yerden diğer bir yere götürülebilen diğer malları, bu da yoksa tarla bağ ve bahçe gibi bir yerden diğer bir yere götürülemiyen malları satılır. Çift ve çubuğu ve çift hayvanatı satılamaz.

2 - Ev eşyasıyla bir yerden diğer bir yere naklonulabilen her nevi eşya haczi gününden başlayarak üç gün içinde ihtiyar meclisinin gözü önünde ve kasabada belediye vasıtasıyla sattırılır. Yetecek kadarı köy sandığına veya alacaklıya ve üst tarafı mal sahibine verilir. Üç gün içinde borcunu verenlerin malı geri verilir.

3 - Oturduğu ev ile geçimi için lazım olan tarla, bağ, bahçenin ve dört senelik mahsulü veya kirası borca yetişen ve bir yerden diğer yere götürülemiyen malların satılması yasaktır.

4 - Haczolunan ve bir yerden diğer yere götürülemiyen mallar yirmi gün müddetle müzayedeye çıkarılır. Bu müddet bittikte sürülen peyler kafi görülürse on gün müddetle askıya alınır ve on gün bitince herkaç kuruşa çıkmış ise Hükûmetçe talibine ihale olunur.

5 - Satılan şeylere köy ihtiyar meclisi azaları doğrudan doğruya kendileri veya başkaları vasıtasıyla pey süremezler ve satın alamazlar.

Madde 67 – (Mülga: 18/7/1963-286/3 md.)

SEKİZİNCİ FASIL

Köy korucuları ve göreceği işler

Madde 68 – Köy sınırı içinde herkesin ırzını, canını ve malını korumak için köy korucuları bulundurulur.

Madde 69 – Her köyde en aşağı bir korucu bulunur. Nüfusu binden yukarı köylerde her beş yüz kişiye bir korucu daha tutulur.

Madde 70 – Korucular ihtiyar meclisi tarafından tutulur ve köy muhtarının vereceği haber üzerine kaymakamın buyurultusu ile işe başlar.

Madde 71 – (Değişik: 12/5/1928 - 1256/1 md.)

Korucuların 22 yaşından küçük ve altmış yaşından büyük olmaması ve bir cürüm ile cezalandırılmamış ve iyi huylu tanınmış bulunması ve herkesle kavga çıkarmak, serhoşluk gibi huysuzlukları olmaması şarttır.

Madde 72 – Korucular köy muhtarının emri altındadır. Resmi işlerde onun her emrini tutmağa mecburdur.

Madde 73 – Korucular silahlıdırlar. Kendilerine karşı gelenler jandarmaya karşı gelmiş gibi ceza görürler.

Madde 74⁵ – Köy muhtarı ve ihtiyar meclisi mahsul zamanlarında çapulcular ve eşkiya türemiş ise yağmadan köy halkını korumak için köylünün eli silah tutanlarından lüzumu kadarını gönüllü güvenlik korucusu ayırarak bunların isimlerini bir kağıda yazıp kaymakama götürür. Kaymakamın müsaadesi olursa bu gönüllü güvenlik korucuları asıl korucularla beraber yağmacılara ve eşkiyaya karşı köy ve köylüyü korurlar.

(Ek:26/3/1985 - 3175/1 md.; Değişik: 27/5/2007 - 5673/1 md.) Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri

⁵ 3/10/2016 tarihli ve 676 sayılı KHK'nin 8 inci maddesiyle, bu maddede yer alan "geçici köy" ibareleri "güvenlik", "Geçici Köy" ibaresi "Güvenlik" şeklinde, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan "gönüllü korucu" ibaresi "gönüllü güvenlik korucusu" şeklinde ve aynı fıkarda yer alan "gönüllü korucular" ibaresi "gönüllü güvenlik korucuları" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7070 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 40.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. **(Ek cümle: 17/4/2017-KHK-690/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/23 md.)** Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilir.⁶

(Ek fıkra: 15/8/2016-KHK-674/21 md.; Aynen kabul: 10/11/2016-6758/21 md.) Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır. Gerekğinde vali veya kaymakam onayı ile güvenlik korucularının görev alanları, geçici ve süresi belirli olarak köy hudutları dışına genişletilebilir ve görev yerleri değiştirilebilir. Güvenlik korucuları diğer bir ilin valisinin talebi üzerine, istihdam edildikleri ilin valisinin onayı ile geçici ve süresi belirli olarak iller arasında görevlendirilebilir. Bu durumda, güvenlik korucusunun harcırahı görevlendirildiği valilik tarafından ödenir.

(Ek : 26/3/1985 - 3175/1 md.) Köy Korucuları ve Güvenlik Korucularının görevde bulundukları süre içinde yaralanmaları, engelli hâle gelmeleri veya ölümleri halinde "2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun" hükümleri uygulanır.⁷

(Ek fıkra: 28/12/2005 - 5443/1 md.; Mülga fıkra: 17/4/2017-KHK-690/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/23 md.)

(Ek fıkra: 27/5/2007-5673/1 md.) Güvenlik korucularına hizmetin devamı süresince her ay 11.500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda ücret ödenir. Bu ücret, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın ve peşin olarak ödenir. **(Ek cümle:18/7/2021-7333/1 md.)** Bu ücret ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında ödenen ek tazminat toplamının, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin net asgari ücret tutarının (sadece kendisi için asgari geçim indirimi uygulanan) altında kalması halinde aradaki fark, ücret için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde tazminat olarak ayrıca ödenir. Güvenlik korucuları arasından, toplam güvenlik korucusu sayısının yüzde onunu geçmeyecek şekilde tefrik edilen korucu başlarına güvenlik korucularına ödenen ücretin yüzde onu kadar ilave ücret ödenir. Ay sonundan önce kendi isteğiyle görevden ayrılanlar ile disiplin hükümlerinin uygulanması sonucu görevlerine son verilenler hariç olmak kaydıyla, görevlerine son verilen veya ölen güvenlik korucuları için önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5673/1 md.) Güvenlik korucularından güvenlik güçleriyle birlikte operasyonlara katılanların işeleri, birlikte operasyona katıldıkları güvenlik güçlerinin

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 1 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde ve "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "sakatlanmaları" ibaresi "engelli hâle gelmeleri" şeklinde değiştirilmiştir.

bağlı olduğu birimlerce ve bu birimlerin bütçesinden karşılanmak üzere sağlanır. Bu Kanunda belirtilen görevler ile tabii afetlerde ve diğer olağanüstü hal ve durumlarda emsallerine göre başarılı görev yaptıkları görülen veya büyük yararlılık gösteren güvenlik korucularına, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yılda bir defa aylık ücretlerinin iki katına kadar ödül verilebilir. Bir malî yılda bu şekilde ödül verilecek güvenlik korucusu sayısı, o ilde görevli güvenlik korucusu sayısının yüzde birini geçemez. **(Değişik son cümle: 15/8/2016-KHK-674/21 md.: Aynen kabul: 10/11/2016-6758/21 md.)** Güvenlik güçleriyle birlikte operasyonlara katılan güvenlik korucularına herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın her ay 225 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ve operasyona çıktıkları gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek tazminat ayrıca ödenir.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5673/1 md.; Değişik sekizinci fıkra: 17/4/2017-KHK-690/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/23 md.) Güvenlik korucusu olarak görevlendirilenler hakkında 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümleri uygulanmaz.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5673/1 md.) Bu maddeye göre güvenlik korucularına yapılacak harcamalar, İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten bu Bakanlıkça karşılanır ve ödemeler il valilikleri tarafından yapılır.

(Ek fıkra: 2/1/2017-KHK-680/22 md.; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7072/21 md.) Valinin teklifi ve İçişleri Bakanının uygun görmesi halinde, bu Kanunun mülga ek 16 ncı ve mülga ek 17 nci maddeleri ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 15 inci maddesi çerçevesinde görevden ilişiği kesilmiş güvenlik korucuları operasyonel faaliyetler maksadıyla tekrar göreve çağrılabilirler. Ayrıca, gönüllü güvenlik korucuları da aynı usulle operasyonel faaliyetlerde görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilenler, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen harcırahtan ve yedinci fıkrasında belirtilen ek tazminattan yararlandırılırlar. Bu ödemeler dolayısıyla her ne ad altında olursa olsun kamudan aldıkları ödemelerden kesinti yapılamaz.

(Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/1 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/1 md.) Teröristle mücadelede görev alan güvenlik korucuları ile gönüllü güvenlik korucularının, bu görevlerin ifasından doğduğu iddia edilen suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmalarda müdafî olarak belirlediği en fazla üç avukatın ücreti İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten valilikler tarafından karşılanır. Güvenlik korucuları ile gönüllü güvenlik korucularının avukatlık ücretinin ödeme usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Güvenlik korucularına verilecek disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller

MADDE 74/A- (Ek: 23/11/2022-7422/1 md.)

a) Uyarma: Güvenlik korucularına görevlerinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kayıtsızlık göstermek ve düzensiz davranmak,

2) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek veya görevi erken terk etmek,

3) Kurumunca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,

4) Usulsüz müracaat veya şikâyetle bulunmak,

5) Güvenlik koruculuğu vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,

6) Görevine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,

7) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,

8) Görevin iş birliği içerisinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

b) Kınama: Güvenlik korucularına görevinde ve davranışında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmî belge, araç ve gereçlerin korunmasında, kullanılmasında ve bakımında kusurlu davranmak,

2) İzinsiz veya özürsüz olarak iki güne kadar (ikinci gün dahil) süreyle göreve gelmemek,

3) Görev sırasında amirine hal ve hareketleri ile saygısız davranmak,

4) Görev sırasında beraber görev yaptığı personele söz veya hareketle saygısız davranmak,

5) Hizmet dışında güvenlik korucusunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

6) Devlete ait resmî araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,

7) Amirinden izin almaksızın görevli bulunduğu il sınırları dışına çıkmak,

8) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak veya bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,

9) Verilen emirlere itiraz etmek,

10) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,

11) Görev mahallinin huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak,

12) Görevde kullanılan telsiz haberleşme araçlarıyla görevle ilgili olmayan veya saygısızca konuşmalar yapmak,

13) Amirleri veya beraber görev yaptığı diğer personel hakkında ve onların bulunmadığı ortamlarda, onların işlem, eylem ve kişilikleri hakkında kötüleyici veya konuştuğu kişilerde kötü intiba bırakacak tarzda olumsuz sözler söylemek,

14) Kurumca kendisine verilmiş kimlik kartını kabul edilebilir bir neden olmaksızın kaybetmek ve kaybettiğini bildirmemek.

c) Ücretten Kesme: Güvenlik korucusunun aylık ücretinden 1/30-1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Ücretten kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, silah, cihaz ve teçhizatı korumamak, kaybolduğunu veya çalındığını bildirmemek, bakımını yapmamak, hor kullanmak, görevin sona ermesine ya da amirlerince istenmesine rağmen göreviyle ilgili araç, gereç, cihaz ve teçhizatı geri vermemek,

2) Görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, cihaz ve teçhizatı kaybetmek,

3) İzinsiz veya özürsüz olarak iki günden fazla ve dokuz güne kadar (dokuzuncu gün dahil) göreve gelmemek,

4) Göreve sarhoş veya alkollü içki içtiği belli olacak biçimde gelmek,

5) Devlete ait resmî belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,

6) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,

7) Amirlerine sözle saygısızlık etmek,

8) Amirlerine veya beraber görev yaptığı diğer personele karşı fiilî taarruz teşebbüsünde bulunmak, tehdit etmek,

9) Toplu müracaat veya şikâyetle bulunmak,

10) Hizmet içinde güvenlik güçlerinin itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

11) Yasaklanmış her türlü yayını ve malzemeyi bulundurmak,

12) Güvenlik koruculuğu görevini yerine getirmesine engel olacak şekilde ticari faaliyette bulunmak ve başka bir işte çalışmak,

13) Gerçeğe aykırı rapor veya belge düzenlemek, temin etmek, kullanmak,

14) Kumar oynamak veya oynattırmak, yasa dışı bahis ve şans oyunları oynamak,

15) Meskûn yerlerde, binalarda, herkesin dolaşıp gezebileceği veya oturabileceği umuma açık alanlar ile insanların toplu olarak bulundukları yerlerde silah atmak,

16) Silahla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmali sonucu yaralamaya ve ölüme sebebiyet vermek, ya da bu fiilin başkaları tarafından işlenmesine neden olmak,

17) Amirlerine iletilmesi gereken olay ve bilgileri zamanında iletmemek,

18) Kendisine teslim edilen silah ve teçhizatın, ihmali sonucu bir başkasının eline geçmesine neden olmak,

19) Göreve yönelik verilen emirleri yerine getirmemek, itaatsizlik etmek,

20) Görev yeri sınırları içerisinde, görevle ilgili bina, tesis ve benzeri yerleri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak.

ç) Görevden Çıkarma: Güvenlik korucularının görevlendirilmelerindeki esas ve usullere uyularak görevle olan ilişkinin kesilmesidir. Görevden çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- 1) İzinsiz veya özürsüz olarak bir yıl içerisinde toplam on gün göreve gelmemek,
- 2) Gizlilik dereceli belge ve bilgileri açıklamak, göreve ilişkin her türlü yazılı kâğıt, belge, mikrofilm aslı veya kopyalarını kasıtlı olarak yok etmek, ortadan kaldırmak ya da belge niteliği taşıyan dijital dosyaları, verileri hukuka aykırı olarak ele geçirmek, başkasına zarar vermek üzere kullanmak, tahrip etmek, değiştirmek, silmek, sistemin işlemesine engel olmak ya da yanlış biçimde işlemesine yol açmak,
- 3) Kendisine teslim edilen silah ve donanımın kasıt sonucu bir başkasının eline geçmesine neden olmak,
- 4) Terör örgütü mensuplarını veya suç işleyenleri saklamak, yerini bildiği halde söylememek veya suç delillerini yok etmek,
- 5) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, örgüt propagandası yapmak,
- 6) Terör örgütlerine veya Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, iltisakı veya irtibatı bulunmak,
- 7) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri imal etmek ve ticaretini yapmak, kullanılmasını kolaylaştırmak, uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, bulundurmak ya da uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanmak,
- 8) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
- 9) Amirlerine ve birlikte görev yaptığı personele karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak, fiilî taarruzda bulunmak ya da bu fiillerin işlenmesini tahrik ya da teşvik etmek,
- 10) Kaçakçılık yapmak,
- 11) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- 12) Göreve yönelik verilen emirlerin yerine getirilmesinde ve amirlerine karşı itaatsizlikte bulunmaya tahrik veya teşvik etmek,
- 13) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanuna aykırı fiilleri işlemek,
- 14) Sendika kurmak, üyesi olmak veya sendikal faaliyetlerde bulunmak,
- 15) Siyasi partiye üye olmak,
- 16) Görev yerinde alkol kullanmak,
- 17) Savaş, olağanüstü hâl veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev ve emirleri yapmamak,
- 18) Güvenlik koruculuğu sıfatı ile bağdaşmayan nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
- 19) Güvenlik koruculuğunun onur ve saygınlığını zedeleyici veya amirlerinin eylem ve işlemlerini olumsuz yönde eleştirici nitelikte, tek başına veya toplu halde bildiri dağıtmak, iletişim kanalları vasıtasıyla kamuoyuna yönelik bilgi, yazı ve demeç vermek,
- 20) Bilerek ve isteyerek suç kanıtlarını ortadan kaldırmak, kanıtları silmek, gizlemek, değiştirmek, bozmak veya bu eylemlere yardımcı olmak,

21) Göreve çıkılmaması için propaganda yapmak, kışkırtmak, zorlamak,

22) Hukuka aykırı olarak kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal etmek, kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini ifşa etmek, kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaları taraflardan herhangi birinin rızası olmaksızın kaydetmek, kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verileri ifşa etmek, kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal etmek, kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri ifşa etmek, kişisel verileri kaydetmek, kişisel verileri bir başkasına vermek, yaymak veya ele geçirmek, gerçeğin meydana çıkmasını engellemek amacıyla suç delillerini yok etmek, silmek, gizlemek, değiştirmek veya bozmak, sayılan fiilleri yapmaya azmettirmek,

23) Devlet malı araç, gereç, silah, mermi ve mühimmatı satmak veya mal edinmek, kurumca kendisine verilmiş kimlik kartı, araç, gereç, silah ve mühimmatı başkalarının kullanımına vermek,

24) Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti yapmak.

Ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenler

MADDE 74/B- (Ek:23/11/2022-7422/2 md.)

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül alan güvenlik korucuları hakkında bir derece hafif olan disiplin cezası uygulanabilir.

Meskûn yerlerde silah atmak fiili, Devlet veya kişilerin zarara uğramasına yol açmış ise durumun niteliğine ve ağırlığına göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

Göreve gelmemek, geç gelmek ve görev yerinden erken ayrılmak fiilleri uzun süreli veya görevi aksatacak biçimde gerçekleşmişse ya da Devleti veya kişileri zarara uğratmışsa durumun niteliğine, ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

Yazılı kâğıt, belge, kayıtlar ve her türlü dijital veri üzerinde işlenen yasak fiiller Devlet veya kişileri zarara uğratmış ya da hizmetin gecikmesine, durmasına veya aksamasına neden olmuşsa durumun ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası verilebilir.

Silahla dikkatsizlik, tedbirsizlik veya ihmal sonucu yaralamaya veya ölüme sebebiyet vermek fiilinin işleniş şekli, durumun ağırlığı ya da zararın derecesi ile fiilin konusunun önem ve değerine göre görevden çıkarma cezası verilebilir.

Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmî belge, araç, gereç, silah, cihaz ve teçhizatı korumamak, kaybolduğunu veya çalındığını bildirmemek, görevin sona ermesine ya da amirlerince istenmesine rağmen geri vermemek fiilleri, Devleti veya kişileri zarara uğratmışsa durumun niteliğine, ağırlığına ya da zararın derecesine göre görevden çıkarma cezası uygulanabilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin bir yıl içerisinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil

veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının bir yıl içerisinde üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.

Uygulanacak hükümler

MADDE 74/C- (Ek: 23/11/2022-7422/3 md.)

Güvenlik korucularının disiplin işlemlerine ilişkin olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun hükümleri uygulanır.

Madde 75 – Koruculara verilecek silahlar ve cephaneler Hükümet tarafından ihtiyar meclisine mazbata mukabilinde demirbaş olarak verilir.

Madde 76 – Korucular kendilerine verilen resmi silah ve cephaneleri ancak kendileri kullanırlar. Başkalarına emanet veremezler.

Madde 77 – Korucular aşağıdaki hallerde silah kullanabilirler:

1 - Vazifesini yaparken kendisine saldıran ve hayatını tehlikeye koyan kimselere karşı hayatını korumak için mecburi olursa;

2 - Vazifesini yaparken ahaliden bir kimsenin can veya ırz tehlikesi altında kaldığını görür ve onu kurtarmak için başka bir çare bulamaz da bunalırsa;

3 - Cürmü meşhutta (yani yapılırken veyahut yapıldıktan sonra henüz izi meydanda iken) bir cinayetin failini yahut maznun bir şahsı yakalamak istediği halde o kimse silahla karşı korsa;

4 - Tutulan bir canı kaçır ve "dur" emrini dinlemez ve onu tekrar yakalamak için silah kullanmaktan başka çare bulunmazsa;

5 - Eşkıya takibi sırasında yatak olan yerlerden süpheli bir adam çıkar ve korucunun "dur" emrine itaat etmeyip kaçarsa.

Yukarda sayılan ahvalden maada korucu silahını kullandığından dolayı ceza görür. Korucu silah kullanmağa mecbur olduğu zaman bile mümkün mertebe öldürmeksizin yaralı olarak tutmağa dikkat eder.

Madde 78 – (Değişik: 22/9/1941 - 4114/1 md.)

1 - (Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990-3612/3 md.) Korucuların kıyafetleri ve silahlarının şekli İçişleri Bakanlığınca tayin olunur.

2 - Korucu elbiselerinin parası köy gelirinden senede bir defa verilir. İki senede bir de gocuk veya kepenek verilir.

3 - Korucular, ellerine verilen koruculuk cüzdanını daima üzerinde bulundurur ve korucusu olduğu köyün adı kalın yazı ve vilayet ve kaza adları ince yazı ile yazılmış olmak

üzere gösterilen örneğe göre pirinçten bir levhayı göğüslerinin sol tarafına daima asmağa mecburdurlar.

4 - Korucuların taşıyacakları silahların cinsi harb silahlarındandır.

Madde 79 – Ölen veya koruculuğu bırakan veyahut çıkarılan korucuların silah, fişek, tezkere ve levhaları ve gocuk veya kepenegi, yerlerine geleceklere verilmek üzere köy muhtarı tarafından alınıp saklanır.

Madde 80 – Vazifesinde kayıtsızlığı ve tenbelliği ve aşağıda sayılan yasak işleri yapan korucular, ihtiyar meclisi tarafından ilk defasında tekdir, ikincisinde tevbih olunur ve her iki ceza da tezkerelerine işaret edilir. Üçüncü defasında işten çıkarılır.

Madde 81 – Koruculara yasak olan işler şunlardır:

- 1 - Koruculuktan başka iş yapmak: mesela dükkan, kahvehane, han açıp işletmek veya bunlara ortaklık etmek;
- 2 - Köylüden herhangi birinin veya kendi hizmetinde bulunmak için izinsiz vazifesini terketmek;
- 3 - Koruduğu bağ ve bahçe ve ekinlerden fuzuli faydalanmak;
- 4 - Kendi hayvanlarını otlatmak ve köye çobanlık etmek;
- 5 - Levha, elbise ve silah ve cüzdanını üzerinde taşımamak veya değiştirmek.

Madde 82 – Silahını ve cephanesini kayıtsızlığı yüzünden kaybeden veya isteğiyle aharın eline geçmesine sebep olan korucu hemen çıkarılarak hakkında ayrıca ceza yapılmak üzere Hükümete haber verilir ve silah ve cephane parası ödettirilir.

DOKUZUNCU FASIL

Köy imamları

Madde 83 – Köy imamları köy derneğinin intihabı ve müftünün buyurultusuyle tayin olunurlar. Bu kanunun neşri tarihinde mevcut olan imamlar yeniden buyrultu almağa mecburdurlar.

Madde 84 – İmam olacaklar yirmi dördüncü maddeye göre (ikinci fıkrasından başka) lazım gelen sıfatları haiz olmakla beraber ilmi hal, amalierbaa ve kafi derecede Türkiye coğrafyası ve Türk ve İslam tarihini ve sağlık işlerini bilmek ve okunaklı yazı yazmak lazımdır.

Madde 85 – Köy imamlarına köyce şimdiye kadar ne veriliyorsa gene o verilecektir. Ancak verilen şeyler, ihtiyar meclisi vasıtasıyla toplanır ve verilir.

Madde 86 – Bir köyde birden fazla imam bulunursa ihtiyar meclisinde aza olarak bulunacak imamı kaymakam seçer.

ONUNCU FASIL

Müteferrik maddeler

Madde 87 – (Mülga: 3/7/2003-4916/38 Md.)

Madde 88 – Ecnebi tebaası köylerde ikamet etmek için Dahiliye Vekaletinden resmi tezkere alacaklardır. Bu tezkerelerin verilip verilmemesi ve ikamet müddetlerinin azaltılıp çoğaltılması Dahiliye Vekaletine aittir.

Madde 89 – İşbu Köy Kanunu kadın ve erkek nüfusu yüz elliden yukarı olan köyler içindir. Nüfusu yüz elliden aşağı olan köyler bu kanuna göre köy ahalisinden seçim hakkı olanların yarısından çoğunun istemesiyle etrafındaki bir saat ve ondan aşağı olan köylerden birine bağlanırlar veyahut vali veya kaymakam bu kanunun hangi maddeleri yapılacağını ayrıca emreder. Bu kabil köyler hiçbir köye bağlanmaz ve vali veya kaymakam da hiçbir emir vermezse eski göreneklerine göre işlerini yaparlar.

Madde 90 – Yüz elli nüfustan aşağı birkaç köy bir arada bulunursa her köydeki seçim hakkı onların yarısından çoğunun isteğiyle birleşerek bu kanuna göre bir köy olurlar.

Madde 91 – İşbu kanunun bir tanesini köy odasında diğer bir tanesini de köyün cami veyahut mektebinde bulundurmayan köy muhtarı kaymakamın emriyle köy sandığına beş lira ceza parası verir.

Madde 92 – İşbu kanundaki cezayinakdiler köy sandığının varidatıdır.

Madde 93 – Köy mühürleri bu kanuna merbut numune veçhile bir çeşitle vilayetlerce yaptırılıp gönderilir. Köy mühürü bir kutu içinde bulundurulur ve üzeri ihtiyar meclisinin en az iki azası tarafından mühürlenir ve ihtiyar meclisi önünde açılır.

Madde 94 – İşbu Köy Kanunu köy mekteplerinde çocuklara belletilir.

Madde 95 – İşbu kanuna muhalif ve köylere ait bütün kanunlar, nizamlar ve maddeler kaldırılmıştır.

Ek Madde 1-(5/7/1939 tarih ve 3664 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek teselsül için numaralandırılmıştır.)

Salma köyde oturanlar için hane başına tevzi edilir. Bir hanede oturanların kendilerine ait gelirleri olduğu takdirde bunlar dahi ayrı hane sahibi sayılırlar. Salma tevzi edilirken her hanenin tediye kudreti esas olarak gözönünde tutulur.

Köy haricinde oturup da köyde maddi alakası bulunanların vergi miktarı, o köydeki alaka ve istifadelerinin derecesi nisbetiyle ölçülür ve ona göre tayin olunur.

Ek Madde 2 – (5/7/1939 tarih ve 3664 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

Köyün aylıklı adamlarının ücretleriyle mecburi işlerden başka hiç bir iş için ve hiç bir nam ve maksatla salma salınamaz. Bu suretle toplanan paralar bu işlerden maada hiç bir yere ve hizmete tahsis olunamaz.

Ek Madde 3 – (5/7/1939 tarih ve 3664 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

Köy İhtiyar meclisi salınacak salmanın nisbet, cins ve miktarını İkincikanun ayı içinde tayin ve tevzi cetvellerini tanzim ederek on beş gün müddetle umumun görebileceği yerlere asmak suretiyle ilan ve hariçte bulunanlara tebliğ eder. Salınan salmalarda kanun hükümlerine uygunsuzluk veya nisbetsizlik olduğunu iddia edenler ilan veya tebliğ müddetinin hitamından itibaren on gün içinde itirazlarını köy muhtarına söylerler veya yazı ile bildirirler ve müracaatlarını tutulacak deftere yazdırarak bir ilmühaber alırlar.

Köy ihtiyar meclisi bir hafta içinde itirazlara bakarak kararını vermeğe ve itiraz edenlere bildirmeğe mecburdur. Bu kararlar aleyhine tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde merkez kazasında valiye, diğer kazalarda kaymakamlara müracaat edilebilir. **(İptal son cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 4/2/2010 tarihli ve E.: 2008/112, K.: 2010/31 sayılı Kararı ile.)**

Ek Madde 4 – (5/7/1939 tarih ve 3664 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

Salma kararlarının köy karar defterine geçirilmesi ve tadilatının işaret olunması mecburidir.

Ek Madde 5 – (5/7/1939 tarih ve 3664 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

Salma mükellefiyetini aynen veya nakden ifa edemiyenler bedenen çalıştırılabilirler.

Ek Madde 6 – (Ek: 18/7/1963 - 286/1 md.)

Seçim tutanaklarının verilmesi ile seçim kurullarına aittir. Bu kurullar, muhtarlığa ve ihtiyar meclisi asıl ve yedek üyeliklerini kazananların tutanaklarını geciktirmeksizin verir. İlçe seçim kurulu başkanı köy muhtarlığına ve ihtiyar meclisi asıl ve yedek üyeliğine seçilenleri gösteren tutanağın bir suretini o seçim çevresinde derhal ilan ettirir. Diğer bir suretini de bir hafta süre ile ile seçim kurulu kapısına astırır.

Muhtarlıkları, ihtiyar meclisi asıl ve yedek üyeliklerini kazananların köyler itibariyle bir listesi ile seçim kurullarınca vali veya kaymakamlara verilir.

Ek Madde 7 – (Ek: 18/7/1963-286/1 md.)

İlçe seçim kurullarının kararlarına; 26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunun 129 uncu maddesinde belirtilen süreler içinde,

Seçimin iptaline dair kararlarına da 15 gün zarfında,

İl seçim kurullarına itiraz edilebilir.

İl seçim kurulları itirazları inceliyerek en geç bir ay içinde kesin olarak karara bağlarlar. İl seçim kurullarınca muhtar ve ihtiyar meclisi seçimlerinin iptali halinde aşağıda yazıldığı şekilde hareket edilir.

A) Muhtar ve ihtiyar meclisi seçimi iptal edilmişse eski muhtar ve ihtiyar meclisi yeni seçim yapıncaya kadar görevlerine devam ederler.

B) Sadece muhtar seçimi iptal edilmişse yeni muhtar seçilinceye kadar muhtarlık görevlerini yeni seçilen birinci üye görür. (Muhtarın geçici olarak görevini yapamayacağı hallerde de görevi, aldıkları oy sırasına göre üyeler tarafından yürütölür.)

C) Yalnız ihtiyar meclisi seçimi iptal edilmişse eski meclis yeni seçime kadar görevine devam eder.

Ek Madde 8 – (18/7/1963 - 286/1 md. ile gelen ek 9 uncu madde hükmü olup madde numarası teselsöl ettirilmiştir.)

Devlet İstatistik Enstitüsü İlçe seçim kurulları tarafından seçimi takip eden bir ay zarfında kendisine intikal ettirilecek belgelere dayanarak köyler itibariyle seçmenler sayısını, oy kullananlar sayısını ve muteber sayılan oy sayısını, seçimi takip eden bir yıl içinde yayımlar.

Ara seçimlerinin sonuçları Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanmaz.

Ek Madde 9 - (20/5/1987-3367/1 md. ile gelen ek 11 inci md. hükmü olup madde numarası teselsöl ettirilmiştir.)

Köy muhtarı, köy ihtiyar meclisinin olumlu kararını aldıktan sonra, köy yerleşme planının yapılmasını bağlı bulunduğu mülki amirinden talep edebilir. Köy yerleşme planı, köy yerleşik ve gelişme alanını ihtiva eder.

Ek Madde 10 – (20/5/1987-3367/1 md. ile gelen ek 12 nci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Valilikçe resen veya köy muhtarının talebi uygun bulunduğu takdirde, köy yerleşme planının yapılması için Köy Yerleşme Alanı Tespit Komisyonuna gönderilir.

Köy Yerleşme Alanı Tespit Komisyonu, Vali Yardımcısı başkanlığında Maliye ve Gümrük, Bayındırlık ve İskan, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlıkları ve Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü mahalli kuruluşlarının birer teknik elemanı ile köy temsilcisinden oluşur. Gerekğinde bu komisyona ilgili diğer kuruluşlardan da uzman eleman iştirak ettirilir.

Komisyon, köyün halihazır ve gelişme durumunu dikkate alarak, konut ve genel ihtiyaçlarına göre köy yerleşme planını düzenler. Bu plan üzerinde Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, meri İmar Kanunu ve bu konudaki yönetmelik hükümlerine tabi olmaksızın, parsellerin konumunu belirleyen işleri yapar veya yaptırır. Bu plan valilikçe onaylanarak kesinleştirilir ve yürürlüğe girer.

Ek Madde 11 – (20/5/1987 - 3367/1 md. ile gelen ek 13 üncü md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Komisyon kararı ve köy yerleşme planı köy muhtarlığına tebliğ edilir. İtiraz edilmezse valinin onayı ile kesinleşir. Köy muhtarı köy ihtiyar meclisinin kararına dayanarak komisyon kararına karşı en geç 30 gün içinde valiliğe itiraz edebilir, itiraz valilikçe 15 gün içinde karara bağlanır. Bu karar kesindir.

Kesinleşen kararlar Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından uygulanır.

Ek Madde 12 – (20/5/1987 - 3367/1 md. ile gelen ek 14 üncü md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Değişik: 27/5/2004-5178/6 md.)

Köy yerleşme plânında konut alanı ve köy genel ihtiyaçlarına ayrılan yerler, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan seyrangâh, yol ve panayır yerleri gibi alanlar ve Hazinesinin mülkiyetinde olup kamu hizmetine tahsis edilmemiş taşınmazlardan, 4342 sayılı Mera Kanununun 5 inci maddesi hükümleri uyarınca incelenmesine müteakip mera, yaylak ve kışlak ile otlak ve çayır olarak yararlanılamayacağı anlaşılan yerler köy yerleşme plânının onayı ile bu vasıflarını kendiliğinden kaybeder.

Ancak bu madde kapsamında Hazinesinin mülkiyetinde olup kamu hizmetine tahsis edilmemiş taşınmazların devri Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle yapılır ve valilikçe köy tüzel kişiliği adına tapuya tescil edilir.

Ek Madde 13 – (20/5/1987 - 3367/1 md. ile gelen ek 15 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Köy tüzel kişiliği adına, köy yerleşme planına göre en çok 2000 m2 olmak üzere tescil edilen parseller köyde ikamet eden ve köy nüfusuna kayıtlı olup evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine ihtiyar meclisi kararı ile rayiç bedel üzerinden satılır.

Satış bedeli peşin veya en çok 5 yılda ve 5 eşit taksitle tahsil edilerek, o köyün imar işlerinde kullanılmak üzere köy sandığına yatırılır.

Köy ihtiyar meclisince satılan parseller üzerine satış tarihinden itibaren en geç 5 yıl içinde bina yapılması zorunludur.

Hak sahipleri bu yerleri 10 yıl müddetle başkalarına devir ve temlik edemezler.

Ek Madde 14 – (20/5/1987 - 3367/1 md. ile gelen ek 16 ncı md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

6831 sayılı, Orman, 2634 sayılı Turizmi Teşvik, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma, 1051 sayılı Kanunla değişik 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunları bu Kanun kapsamı dışındadır.

Bu Kanunun hükümleri, belediye mücavir alanında bulunan köyler için, valinin teklifi ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığının onayı ile uygulanır.

Ek Madde 15 – (20/5/1987 - 3367/1 md. ile gelen ek 17 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Komisyonun teşkili, çalışma ve karar verme esas ve usulleri, köy tüzelkişiliği adına yapılacak tesciller, köy yerleşme planı düzenleme esas ve usulleri, ihtiyaç sahiplerinde aranan vasıflar, devir yasakları, taşınmaz malların amaca uygun kullanılma esasları, rayiç bedel tayini, satış esasları ve diğer hususlar, bir yönetmelikle belirlenir.

Bu yönetmelik, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce ve ilgili kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanır.

Ek Madde 16- (Ek: 27/5/2007-5673/2 md.; Mülga: 17/4/2017-KHK-690/28 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/24 md.)

Ek Madde 17 – (Ek: 27/5/2007-5673/2 md.; Mülga: 17/4/2017-KHK-690/28 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/24 md.)

Ek Madde 18 – (Ek: 27/5/2007-5673/2 md.)⁸⁹

⁸ 3/10/2016 tarihli ve 676 sayılı KHK'nin 8 inci maddesiyle, bu madde yer alan "Geçici Köy" ibaresi "Güvenlik" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7070 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁹ Anayasa Mahkemesi'nin 24/2/2022 tarihli ve E.:2021/2 ; K.:2022/20 sayılı Kararı ile bu maddede yer alan "uygulanacak disiplin cezaları" ibaresi iptal edilmiştir. Bu Kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

Güvenlik korucuları ile korucu başlarının; görevlendirme şekilleri, göreve alınmalarında aranacak şartlar, görevleri, uygulanacak disiplin cezaları ve görevlerine son verilmesini gerektiren haller, disiplin amirleri, yararlanacakları giyim eşyaları ile bunların şekli ve verilme zamanları, eğitim ve denetim usûl ve esasları, sicil ve izinleri, ilk müracaatlarında sahip olmaları gereken sağlık şartları, başka bir işte çalışma hakları ile bu Kanunda yer alan diğer hususlara ilişkin uygulamalar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.¹⁰

Ek Madde 19 – (Ek: 3/10/2016-KHK-676/9 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/9 md.)

Diğer mevzuatta geçen “geçici köy korucusu” ibarelerinden “güvenlik korucusu”; “gönüllü köy korucusu” ibarelerinden “gönüllü güvenlik korucusu” anlaşılır.

Geçici Madde 1 – (Ek: 13/2/2011-6111/187 md.)

31/12/2009 tarihinden önce belediye haline dönüşmek veya başka bir belediyenin sınırlarına dâhil olmak suretiyle tüzel kişiliğini kaybeden köylerde, kendilerine bu Kanunun ek 13 üncü maddesine göre taşınmaz satışı yapılan hak sahipleri hakkında satış bedelinin ödenmesi kaydıyla ek 13 üncü maddede öngörülen diğer şartlar uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş davalarda da bu madde hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2 – (Ek: 4/7/2012-6353/67 md.)

Bu maddeyi düzenleyen Kanun ile ek 16 ncı maddede yapılan değişiklik sonucu anılan madde kapsamına girenlerden müracaat edenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren anılan madde hükümlerinden yararlandırılır. Ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için herhangi bir ödeme yapılmaz.

27/5/2007 tarihli ve 5673 sayılı Köy Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce geçici köy koruculuğu yapanlardan ek 16 ncı ve ek 17 nci maddelerde yer alan şartları taşıyanlara yazılı müracaatları üzerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren bu madde hükümleri uygulanır. Ancak geçmiş süreler için herhangi bir ödeme yapılmaz.

Geçici Madde 3 – (Ek: 31/10/2016-KHK-678/1 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7071/1 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte güvenlik korucusu olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla;

¹⁰ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 1 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Milli Savunma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak ve bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

a) 49 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkisi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde kesilir ve bunlara önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz.

b) 44 yaşını doldurmuş ancak 50 yaşından gün almamış ve hizmet süresi onbeş yıl ve üzeri olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde başvuruda bulunanların görevleriyle ilişkisi başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde kesilir ve bunlara önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz.

Birinci fıkra kapsamında ilişkisi kesilenlere bu Kanunun ek 16 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca aylık bağlanır. Aylık miktarı hesaplanırken onbeş yıldan daha az hizmeti olanlar için onbeş yıl esas alınır.

Birinci fıkra kapsamında ilişkisi kesilenlerin yerine aynı yerleşim biriminde görev yapmak üzere öncelikle ve sırasıyla varsa 30 yaşını doldurmamış olmak kaydıyla çocuklarından birisi, yoksa kardeşlerinden birisi güvenlik korucusu olarak görevlendirilebilir.

Birinci fıkranın (b) bendine göre ilişkisi kesilen güvenlik korucularına, ilişkilerinin kesildiği tarihi takip eden aybaşından 50 yaşından gün alacakları tarihi takip eden aybaşına kadar olan ay sayısının, en son aldıkları aylık ücretleri ile ilişkilerinin kesildiği tarihi takip eden aybaşında bu Kanunun ek 16 ncı maddesi uyarınca bağlanan ilk aylıkları arasında oluşan farkın yarısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda tazminat defaten ödenir. Verilecek tazminat tutarından herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

Geçici Madde 4 – (Ek: 17/4/2017-KHK-690/29 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/25 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce güvenlik koruculuğu görevi sona ermiş olanlardan mülga ek 16 ncı veya mülga ek 17 nci madde hükümleri kapsamında aylık bağlanmasına, tazminat veya ölüm yardımı ödenmesine hak kazananlar hakkında anılan mülga madde hükümlerinin uygulanmasına devam olunur. Ayrıca, mülga ek 16 ncı madde kapsamında aylık bağlanmasına hak kazanan güvenlik korucularının vefatı halinde, 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre hak sahiplerine, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır ve geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.

(Ek fıkra:30/3/2023-7447/15 md.) Birinci fıkra uyarınca bu Kanunun mülga ek 16 ncı madde hükümlerine göre bağlanarak ödenen aylıklar dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil 5510 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi ile belirlenmiş olan tutardan az olamaz. Vefat halinde ise bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutarından az olamaz.

Geçici Madde 5- (Ek: 28/11/2017-7061/4 md.)

Bu Kanunun ek 13 üncü maddesine göre satışı yapılan taşınmazlara ilişkin olarak anılan maddede belirlenen süre içerisinde binalarını yapmayan ya da taksitlerini ödemeyen hak sahipleri ile 31/12/2024 tarihinden önce süreleri dolacak olan hak sahiplerine binalarını yapmaları veya taksitlerini ödemeleri amacıyla 31/12/2024 tarihine kadar ek süre verilir.

Ancak bu süre içerisinde de hak sahiplerince bina yapılmaması veya taksitlerin ödenmemesi durumunda, bu taşınmazlar köy tüzel kişiliği adına, tüzel kişiliğini kaybeden köylerde ise ilgili belediye adına resen tapuda tescil edilir.¹¹

Madde 96 – İşbu kanunun hükümleri neşir ve ilanı tarihinden başlar.

Madde 97 – İşbu kanunun hükümlerini yaptıрмаğa Dahiliye ve Adliye Vekilleri memurdur.

18/3/1924 Tarihli Ve 442 Sayılı Ana Kanuna İşlenemeyen Hükümler:

1- 27/5/2007 tarihli ve 5673 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Görevde bulunan geçici köy korucularının görevlerine, 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun bu Kanunla değişik 74 üncü maddesine göre belirlenen sayı sınırlandırması nedeniyle son verilemez.

b) Görevde bulunan ve 55 yaşını doldurmaları nedeniyle ilişkileri kesilecek olan geçici köy korucularından, geçici köy korucusu olarak 10 ila 15 yıl arasında hizmeti bulunanlara 1/10/2013-31/12/2013 tarihleri arasındaki dönemde 8.500, 1/1/2014 tarihinden itibaren 9.189 gösterge rakamı esas alınarak 442 sayılı Köy Kanununun ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre aylık bağlanır. 55 yaşını doldurmuş geçici köy korucularından 10 yıldan az hizmeti olanlar ise istekleri halinde 10 hizmet yılını tamamlayıncaya kadar görevlerinde bırakılırlar ve bunlar hakkında da aynı hükümler uygulanır. 55 yaşını doldurmuş geçici köy korucularından 10 yıldan az hizmeti olup da çalışmak istemeyenler hakkında ise 442 sayılı Köy Kanununun ek 17 nci maddesi hükümleri uygulanır.¹²

c) Görevde bulunan ve 55 yaşını doldurmamış olan geçici köy korucuları istekleri halinde 55 yaşını dolduruncaya kadar görevlerinde bırakılırlar. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 55 yaşını doldurmamış olanlardan, 55 yaşını doldurdıkları tarih itibarıyla 10 yıldan az hizmeti olanlar, 10 hizmet yılını tamamlayıncaya kadar görevlerine devam edebilirler ve bunlar hakkında da (b) bendi hükümleri uygulanır.

(b) ve (c) bendi hükümlerinde belirtilen şartları taşımaları nedeniyle 442 sayılı Köy Kanununun ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre aylık bağlananlara 442 sayılı Köy Kanununun ek 17 nci maddesine göre tazminat ödenmez.

Yukarıda belirtilen hükümlerin uygulanması, 442 sayılı Köy Kanununun bu Kanunla değişik 74 üncü maddesine göre görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması

¹¹ 24/12/2020 tarihli ve 7261 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “31/12/2020” ibareleri “31/12/2024” şeklinde değiştirilmiştir.

¹² 26/2/2014 tarihli ve 6527 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan “5.000” ibaresi “1/10/2013-31/12/2013 tarihleri arasındaki dönemde 8.500, 1/1/2014 tarihinden itibaren 9.189” şeklinde değiştirilmiştir.

durumunda veya idarî zaruret hallerinde, görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle, geçici köy korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilmesine engel teşkil etmez.

**442 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin Numarası	442 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
684	–	2/12/1925
1256	–	1/5/1928
2329	–	28/10/1933
2491	–	6/6/1934
3664	–	11/7/1939
4081	–	10/7/1941
4114	–	25/9/1941
5672	–	12/7/1950
5998	–	13/1/1953
6169	–	24/7/1953
6250	–	19/2/1954
6835	–	10/9/1956
7165	–	25/11/1958
7366	–	29/7/1959
286	–	26/7/1963
906	–	15/7/1967
1252	–	22/4/1970
2108	–	10/9/1977
2972	–	18/1/1984
3029	–	28/6/1984
3175	–	4/4/1985
7261	Geçici Madde 5	30/12/2020
3278	–	6/5/1986
3367	–	26/5/1987
KHK/336	–	5/8/1988
4342	–	28/2/1998
4916	–	19/7/2003
5178	Ek Madde 12	8/6/2004
5443	Madde 74	3/1/2006
5673	Madde 74, Ek Madde 16, Ek Madde 17, Ek Madde 18, İşlenemeyen Hüküm	2/6/2007
6111	Geçici Madde 1	25/2/2011
6353	Ek Madde 16, Geçici Madde 2	12/7/2012
6462	74, Ek Madde 16, Ek Madde 17	3/5/2013
6495	Ek Madde 17	2/8/2013
	Ek Madde 16	1/10/2013
6527	İşlenemeyen Hüküm	1/10/2013 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde

Değiştiren Kanunun/KHK'nin Numarası	442 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
		(1/3/2014)
KHK/674	74	1/9/2016
KHK/676	74, Ek Madde 16, Ek Madde 17, Ek Madde 18, Ek Madde 19	29/10/2016
KHK/678	Geçici Madde 3	22/11/2016
6758	74	24/11/2016
KHK/680	74	6/1/2017
KHK/690	74, Ek Madde 16, Ek Madde 17, Geçici Madde 4	29/4/2017
KHK/694	74	25/8/2017
7061	Geçici Madde 5	5/12/2017
7070	74, Ek Madde 18, Ek Madde 19	8/3/2018
7071	Geçici Madde 3	8/3/2018
7072	74	8/3/2018
7077	74, Ek Madde 16, Ek Madde 17, Geçici Madde 4	8/3/2018
7078	74	8/3/2018
KHK/700	74, Ek Madde 18	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte
7333	74	28/7/2021
Anayasa Mahkemesi'nin 24/2/2022 tarihli ve E.:2021/2 ; K.:2022/20 sayılı Kararı	Ek Madde 18	24/12/2022
7422	74/A, 74/B, 74/C	30/11/2022
7447	Geçici Madde 4	1/4/2023 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde